

11sinif tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-fitriye-ve-tabiatin-mahiyeti - Set 1

1-) Parçada, sebeplerle sonuçlar arasındaki bağ nasıl açıklanıyor? (15 kelime)

Sebeplerin de sonuçların

2-) Tabiatın metindeki konumu nedir; bağımsız bir yapıcı güç müdür, yoksa başka bir şey midir? (14 kelime)

Bağımsız bir yapıcı

3-) Metinde asıl kabul edilmesi daha makul görülen düşünce hangisidir? (9 kelime)

Her şeyi

4-) Hangi görüş aklen imkânsıza yakın görülüyor? (13 kelime)

Cansız, şuursuz ve

5-) İnkârcı kişi önceki anlayışı hakkında hangi sonuca varıyor? (12 kelime)

Eski yolunun çok

6-) Parçaya göre, yaratmayı sebeplere ve tabiata vermek neden reddediliyor? (14 kelime)

Çünkü sebepler ve

7-) Her şeyi doğrudan Allah'a vermek parçada nasıl nitelendiriliyor? (7 kelime)

Zorunlu

8-) Bölümün ana fikri bir cümleyle nasıl özetlenebilir? (13 kelime)

Sebepler ve tabiat

11sinif tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-fitriye-ve-tabiatin-mahiyeti - Set 2

1-) Bu bölümde Allah'ın sebepleri yaratması ile sonuçları yaratması arasında nasıl bir ilişki kuruluyor? (12 kelime)

İkisini de yaratanın

2-) "Fitrî ilahî şariat" ifadesiyle neye işaret ediliyor? (10 kelime)

Kâinattaki düzenli

3-) Tabiatın "ayna" gibi görülmesi neyi anlatır? (13 kelime)

Tabiatın kendi başına

4-) Parçada "tabiatın dış dünyada görünen yönünün yaratılması" ifadesi neyi gösterir? (9 kelime)

Tabiatın da

5-) Metne göre, sebeplere sınırsız yetenek vermek niçin tutarsızdır? (16 kelime)

Çünkü sebepler cansız, bilgisiz

6-) İnsafa çağrılmasının ardından karşı taraf hangi gerçeği kabul ediyor? (14 kelime)

Sebeplere yaratma vermenin

7-) İnkârcı kişinin "zararlı ve çirkin yol" demesi neyi gösterir? (16 kelime)

Sadece akî yanlılığı değil,

8-) Bu pasajdan çıkarılacak temel inanç dersi nedir? (11 kelime)

Görünen sebeplerin

11sinif tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbef-seriat-i-fitriye-ve-tabiatin-mahiyeti - Set 3

1-) Parçada asıl fail olarak kim gösteriliyor? (7 kelime)

Her

2-) Tabiat neden tek başına yaratıcı kabul edilmiyor? (13 kelime)

Çünkü o da

3-) Metinde sebeplerin ve tabiatın hangi özellikleri özellikle vurgulanıyor? (7 kelime)

Cansız,

4-) Bu özelliklerle varlıklardaki hikmetli işler arasında nasıl bir karşıtlık kuruluyor? (12 kelime)

Basit ve şuursuz

5-) “İnsafsız akla bırakıyoruz” tarzındaki ifade ne amaç taşır? (9 kelime)

Muhatabı önyargıyı

6-) İnkârcının vardığı sonuç, metindeki delillerin hangi yönünü gösterir? (14 kelime)

Delillerin sadece inananlar

7-) Parçaya göre, Allah’a doğrudan yaratıcı demek sadece bir tercih midir, yoksa daha güçlü bir hüküm müdür? (11 kelime)

Daha güçlü

8-) Parçanın genel akışında inkârcının konuşması ne işe yarıyor? (16 kelime)

İtiraz eden bir zihnin,

11sinif tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbef-seriat-i-fitriye-ve-tabiatin-mahiyeti - Set 4

1-) Bu pasajda tabiat ile ilahî irade arasındaki ilişki nasıl kuruluyor? (9 kelime)

Tabiatın yönünün

2-) Tabiatın kudretle meydana getirilmiş olması hangi düşüncüyü çürütür? (11 kelime)

Tabiatın kendi

3-) “Eşyayı o tabiat üzerinde yaratmak” ifadesi nasıl anlaşılmalıdır? (14 kelime)

Varlıkların belirlenmiş kanun

4-) Parçada niçin “hangisi daha kolay” diye bir kıyas yapılıyor? (9 kelime)

Akla, doğru

5-) Sebeplere ve tabiata yüklenen görev neden aşırı bulunuyor? (16 kelime)

Çünkü her varlığın oluşumu

6-) İnkârcının “yanlış gittik” demesi hangi iç muhasebeye işaret eder? (11 kelime)

Önceki inancını

7-) İnkârcı kişi hangi iki hükmü birlikte kabul ediyor? (11 kelime)

Sebeplerin yaratıcı

11sinif tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-fitriye-ve-tabiatin-mahiyeti - Set 5

1-) Parçanın başında Sâni'-i Zülcelal hakkında hangi iki temel fiil birlikte anılıyor? (7 kelime)
Sebepleri

2-) Sonuçların sebeplere bağlanması, sebeplerin yaratıcı olduğu anlamına gelir mi? (12 kelime)
Hayır, bu bağ

3-) Tabiatın yalnızca yansıtan bir unsur olarak gösterilmesi neye delildir? (11 kelime)
Tabiatın asli

4-) Metne göre, varlıklardaki hikmetli işlerin faili neden tabiat olamaz? (12 kelime)
Çünkü hikmetli ve

5-) Karşı tarafa "insaf" ile düşünme çağrısı yapılmasının sebebi nedir? (8 kelime)
Tartışmayı inatla

6-) Muhal ve zararlı olarak nitelenen yol hangisidir? (6 kelime)
Yaratmayı

7-) Bu bölümde sebeplerin yaratılmış olduğunun vurgulanması niçin önemlidir? (8 kelime)
Çünkü yaratılmış

11sinif tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-fitriye-ve-tabiatin-mahiyeti - Set 6

1-) Metinde kâinattaki düzenin dayandığı esas ne olarak gösteriliyor? (9 kelime)

Allah'ın koyduğu

2-) Tabiatın belirlenmiş olması neyi ifade eder? (10 kelime)

Kendi kendine

3-) "Haricî varlığa mazhar olan yön" ifadesinden tabiatla ilgili hangi sonuç çıkarılır? (15 kelime)

Tabiatın sadece bir

4-) Parçada neden sebeplerin "camid" ve "şuursuz" oluşu üzerinde duruluyor? (12 kelime)

Çünkü bu özellikler,

5-) Metin, aklın tek başına yeterli olduğunu mu, yoksa insafı aklın önemli olduğunu mu öne çıkarıyor? (6 kelime)

İnsafı

6-) Karşı tarafın sonunda iman ettiğini söylemesi, delillerin onda nasıl bir etki bıraktığını gösterir? (11 kelime)

Delillerin onu

7-) Metnin sonunda inkârcı kişinin tavrı nasıl değişiyor? (9 kelime)

İnsafla düşününce

CEVAP ANAHTARI

11sinif tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-fitriye-ve-tabiatin-mahiyeti - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Parçada, sebeplerle sonuçlar arasındaki bağ nasıl açıklanıyor?

Sebeplerin de sonuçların da Allah tarafından yaratıldığı, fakat hikmet gereği sonuçların sebeplere bağlı gösterildiği anlatılıyor.

2-) Tabiatın metindeki konumu nedir; bağımsız bir yapıcı güç müdür, yoksa başka bir şey midir? Bağımsız bir yapıcı değildir; ilahî kanunların eşyadaki yansımaları gösteren bir görünüm ve araç gibidir.

3-) Metinde asıl kabul edilmesi daha makul görülen düşünce hangisidir?

Her şeyi sonsuz kudret sahibi Allah'ın yarattığını kabul etmektir.

4-) Hangi görüş aklen imkânsıza yakın görülüyor?

Cansız, şuursuz ve basit sebeplere, varlıkların ihtiyaç duyduğu sayısız düzeni ve işi yaptırmak.

5-) İnkârcı kişi önceki anlayışı hakkında hangi sonuca varıyor?

Eski yolunun çok yanlış, zararlı, çirkin ve aklen imkânsız olduğunu kabul ediyor.

6-) Parçaya göre, yaratmayı sebeplere ve tabiata vermek neden reddediliyor?

Çünkü sebepler ve tabiat şuursuzdur; varlıklardaki ince düzeni ve hikmetli işleri kendi başlarına yapamazlar.

7-) Her şeyi doğrudan Allah'a vermek parçada nasıl nitelendiriliyor?

Zorunlu ve kaçınılmaz bir hakikat olarak gösteriliyor.

8-) Bölümün ana fikri bir cümleyle nasıl özetlenebilir?

Sebepler ve tabiat yaratıcı değil, Allah'ın iradesi ve kudreti altında işleyen yaratılmış vasitalardır.

11sinif tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-fitriye-ve-tabiatin-mahiyeti - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Bu bölümde Allah'ın sebepleri yaratması ile sonuçları yaratması arasında nasıl bir ilişki kuruluyor? İkisini de yaratanın Allah olduğu, aralarındaki bağın da O'nun hikmetiyle kurulduğu belirtiliyor.

2-) "Fitrî ilahî şeriat" ifadesiyle neye işaret ediliyor?

Kâinattaki düzenli işleyişe, Allah'ın koyduğu genel işleyiş kanunlarına işaret ediliyor.

3-) Tabiatın "ayna" gibi görülmesi neyi anlatır?

Tabiatın kendi başına etkili olmadığını, sadece ilahî düzenin yansıdığı bir saha olduğunu anlatır.

4-) Parçada "tabiatın dış dünyada görünen yönünün yaratılması" ifadesi neyi gösterir?

Tabiatın da yaratılmış olduğunu, ezelî ve bağımsız olmadığını gösterir.

5-) Metne göre, sebeplere sınırsız yetenek vermek niçin tutarsızdır?

Çünkü sebepler cansız, bilgisiz ve yaratılmış şeylerdir; buna rağmen onlara çok büyük işler yüklemek akla aykırıdır.

6-) İnsafa çağrılmasının ardından karşı taraf hangi gerçeği kabul ediyor?

Sebeplere yaratma vermenin imkânsız olduğunu, her şeyi Allah'a vermenin ise gerekli olduğunu kabul ediyor.

7-) İnkârcı kişinin "zararlı ve çirkin yol" demesi neyi gösterir?

Sadece aklî yanlışlığı değil, aynı zamanda bu anlayışın manevî ve ahlaki bozukluğunu da fark ettiğini gösterir.

8-) Bu pasajdan çıkarılacak temel inanç dersi nedir?

Görünen sebeplerin arkasında gerçek tesirin ve yaratmanın yalnız Allah'a ait olduğudur.

11sinif tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbef-seriat-i-fitriye-ve-tabiatin-mahiyeti - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Parçada asıl fail olarak kim gösteriliyor?

Her şeyi yaratan ve düzenleyen Allah gösteriliyor.

2-) Tabiat neden tek başına yaratıcı kabul edilmiyor?

Çünkü o da belirlenmiş, yaratılmış ve kudretle var edilmiş bir şey olarak sunuluyor.

3-) Metinde sebeplerin ve tabiatın hangi özellikleri özellikle vurgulanıyor?

Cansız, şuursuz, yaratılmış ve basit olmaları vurgulanıyor.

4-) Bu özelliklerle varlıklardaki hikmetli işler arasında nasıl bir karşıtlık kuruluyor?

Basit ve şuursuz şeylerden, çok ince ve bilgece işlerin çıkamayacağı ifade ediliyor.

5-) “İnsafsız akla bırakıyoruz” tarzındaki ifade ne amaç taşır?

Muhatabı önyargıyı bırakıp dürüst bir değerlendirme yapmaya davet eder.

6-) İnkârcının vardığı sonuç, metindeki delillerin hangi yönünü gösterir?

Delillerin sadece inananlar için değil, adaletli düşünen biri için de ikna edici olduğunu gösterir.

7-) Parçaya göre, Allah’a doğrudan yaratıcı demek sadece bir tercih midir, yoksa daha güçlü bir hüküm müdür?

Daha güçlü bir hükümdür; gerekli ve zorunlu bir kabul olarak sunulur.

8-) Parçanın genel akışında inkârcının konuşması ne işe yarıyor?

İtiraz eden bir zihnin, deliller karşısında nasıl gerçeği kabul ettiğini örnekleyerek mesajı daha açık hale getiriyor.

11sinif tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-fitriye-ve-tabiatin-mahiyeti - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Bu pasajda tabiat ile ilahî irade arasındaki ilişki nasıl kuruluyor?

Tabiatın yönünün ve işleyişinin ilahî irade ile belirlendiği anlatılıyor.

2-) Tabiatın kudretle meydana getirilmiş olması hangi düşünceyi çürütür?

Tabiatın kendi başına ezeli ve bağımsız bir yaratıcı olduğu düşüncesini çürütür.

3-) “Eşyayı o tabiat üzerinde yaratmak” ifadesi nasıl anlaşılmalıdır?

Varlıkların belirlenmiş kanun ve düzen içinde yaratıldığı, fakat yaratıcının yine Allah olduğu şeklinde anlaşılmalıdır.

4-) Parçada niçin “hangisi daha kolay” diye bir kıyas yapılıyor?

Akla, doğru olanla imkânsız olanı karşılaştırarak düşündürmek için yapılıyor.

5-) Sebeplere ve tabiata yüklenen görev neden aşırı bulunuyor?

Çünkü her varlığın oluşumu için çok fazla araç, ölçü ve hikmet gerekir; bunlar şüursuz şeylere verilemez.

6-) İnkârcının “yanlış gittik” demesi hangi iç muhasebeye işaret eder?

Önceki inancını yeniden değerlendirip hatalı olduğunu samimiyetle fark etmesine işaret eder.

7-) İnkârcı kişi hangi iki hükmü birlikte kabul ediyor?

Sebeplerin yaratıcı olamayacağını ve bütün yaratmanın Allah’a ait olduğunu kabul ediyor.

11sinif tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-fitriye-ve-tabiatin-mahiyeti - Set 5 - CEVAPLAR

- 1-) Parçanın başında Sâni'-i Zülcelal hakkında hangi iki temel fiil birlikte anılıyor?
Sebepleri de sonuçları da yaratması birlikte anılıyor.
- 2-) Sonuçların sebeplere bağlanması, sebeplerin yaratıcı olduğu anlamına gelir mi?
Hayır, bu bağ hikmet ve düzen içindir; yaratma yetkisi verdiği anlamına gelmez.
- 3-) Tabiatın yalnızca yansıtan bir unsur olarak gösterilmesi neye delildir?
Tabiatın asli kaynak değil, yaratılmış ve bağımlı bir unsur olduğuna delildir.
- 4-) Metne göre, varlıklardaki hikmetli işlerin faili neden tabiat olamaz?
Çünkü hikmetli ve bilinçli işler, şuursuz ve basit bir yapıdan kendiliğinden çıkamaz.
- 5-) Karşı tarafa "insaf" ile düşünme çağrısı yapılmasının sebebi nedir?
Tartışmayı inatla değil, adaletli akıl yürütmeye değerlendirmesini istemektir.
- 6-) Muhal ve zararlı olarak nitelenen yol hangisidir?
Yaratmayı sebeplere ve tabiata veren anlayıştır.
- 7-) Bu bölümde sebeplerin yaratılmış olduğunun vurgulanması niçin önemlidir?
Çünkü yaratılmış olanın mutlak yaratıcı olamayacağını anlamayı sağlar.

11sinif tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbbeb-seriat-i-fitriye-ve-tabiatin-mahiyeti - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Metinde kâinattaki düzenin dayandığı esas ne olarak gösteriliyor?

Allah'ın koyduğu genel kanunlar, iradesi ve kudreti olarak gösteriliyor.

2-) Tabiatın belirlenmiş olması neyi ifade eder?

Kendi kendine oluşmadığını, bir belirleyici tarafından tayin edildiğini ifade eder.

3-) "Haricî varlığa mazhar olan yön" ifadesinden tabiatla ilgili hangi sonuç çıkarılır?

Tabiatın sadece bir fikir veya isim değil, yaratılmış bir gerçeklik olarak var edildiği sonucu çıkarılır.

4-) Parçada neden sebeplerin "camid" ve "şuursuz" oluşu üzerinde duruluyor?

Çünkü bu özellikler, onların bilinçli yaratma ve düzenleme yapamayacağını göstermek için vurgulanıyor.

5-) Metin, aklın tek başına yeterli olduğunu mu, yoksa insafı aklın önemli olduğunu mu öne çıkarıyor?

İnsafı aklın önemli olduğunu öne çıkarıyor.

6-) Karşı tarafın sonunda iman ettiğini söylemesi, delillerin onda nasıl bir etki bıraktığını gösterir?

Delillerin onu hem aklen ikna ettiğini hem de ruhen yönelttiğini gösterir.

7-) Metnin sonunda inkârcı kişinin tavrı nasıl değişiyor?

İnsafla düşününce imana yöneliyor ve bunu açıkça dile getiriyor.